

Propojování formálního a neformálního vzdělávání včetně zájmového (FNV)

Registrační číslo: CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/000816

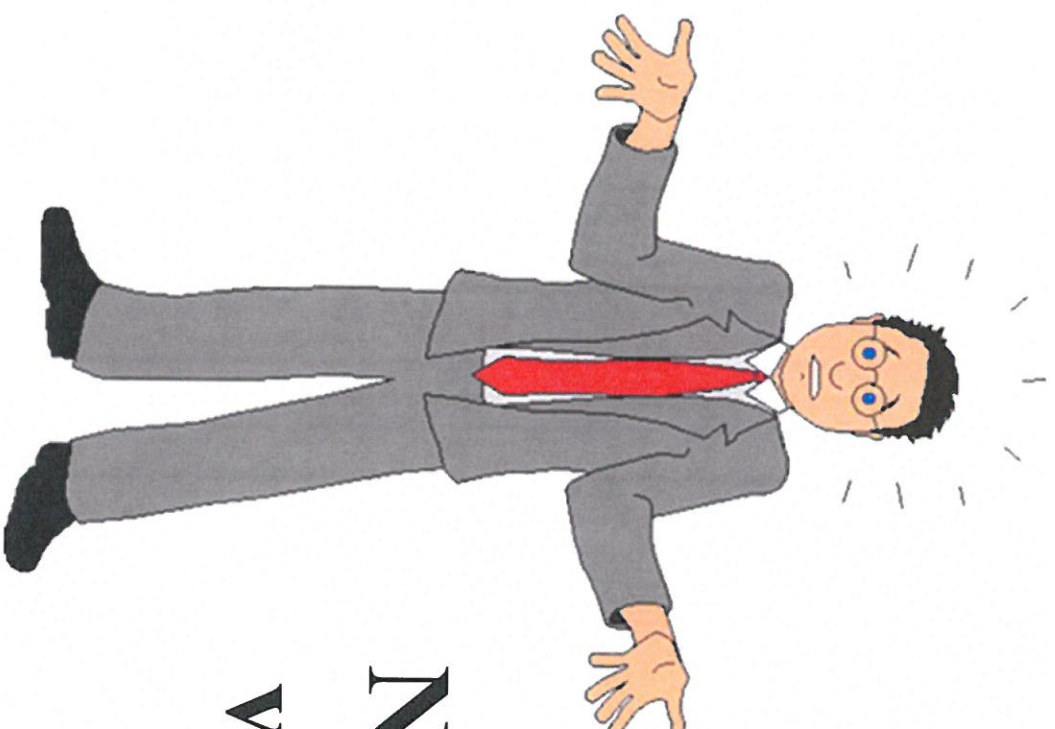
*Klíčové kompetence v neformálním vzdělávání a tvorba
vzdělávacího programu*

1. Vlna workshopů

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Neformální vzdělávání

ŠKOLA

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

NIV
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Vzdělání / Výchova

Důraz ve vzdělání: Znalosti

Důraz ve výchově: Postoje

Rozvíjí oboje: Schopnosti a dovednosti

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Vzdělávání

Formální:

Je realizováno ve vzdělávacích institucích, zpravidla ve školách. Jeho funkce, cíle, obsahy, organizační formy a způsoby hodnocení jsou definovány a legislativně vymezeny. Zahrmuje na sebe navazující vzdělávací stupně (základní, střední, vysokoškolské), jejichž absolvování je potvrzováno certifikátem (vysvědčením, diplomem apod.).

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Vzdělávání

Neformální:

Organizované výchovně vzdělávací aktivity, které probíhají mimo rámec zavedeného oficiálního školského systému, jsou dobrovolné a nabízejí zájemcům záměrný rozvoj životních zkušeností, dovedností a postojů založených na uceleném systému hodnot.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Vzdělávání

Informální:

Proces získávání vědomostí, osvojování si dovedností a kompetencí z každodenních zkušeností a činností v práci, v rodině, ve volném čase. Zahrnuje také sebevzdělávání, kdy učící se nemá možnost ověřit si nabyté znalosti. Na rozdíl od formálního a neformálního vzdělávání je neorganizované, zpravidla nesytematické a institucionálně nekoordinované.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Neformální vzdělávání

Organizované výchovně vzdělávací aktivity, které probíhají mimo rámec zavedeného oficiálního školského systému, jsou dobrovolné a nabízejí zájemcům záměrný rozvoj životních zkušeností, dovedností a postojů založených na uceleném systému hodnot.

Zvláštní případ: *Zájemové vzdělávání* ve školských zařízeních (SVČ, DDM, školní kluby, školní družiny).

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Neformální vzdělávání

- dobrovolnosti
- partnerstvím mezi vedoucím vzdělávacího procesu a jeho účastníky,
- vlastní motivací a aktivní účastí toho, kdo se účastní,
- celostním přístupem k rozvoji osobnosti, posilujícím aktivní občanství,
- důrazem jak na individuální, tak na skupinové učení,

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Neformální vzdělávání

- rovnými příležitostmi (je přístupné všem, bez ohledu na sociální postavení ve společnosti, na absolvovanou praxi či dosažený stupeň vzdělání),
- flexibilitou (aktivity odrážejí aktuální zkušenosti a potřeby účastníků i prostředí, kde probíhají),
- přítomností facilitátora – „usnadňovače učení“, který účastníky provádí,
- právem na chyby a učení se z nich.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Neformální vzdělávání

Aktivitty jsou dobrovolné a nabízejí zájemcům záměrný rozvoj životních zkušeností, dovedností a postojů založených na uceleném systému hodnot.

Skautskou výchovnou metodu tvoří systém osmi vzájemně provázaných prvků, mezi nimi je též:

1) skautský slib a zákon jako vyjádrění **životního stylu a hodnotového systému**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Neformální vzdělávání

- vlastní motivace a aktivní účast toho, kdo se účastní,
- flexibilita (aktivity odrážejí aktuální zkušenosti a potřeby účastníků i prostředí, kde probíhají),

Skautskou výchovnou metodu tvoří systém osmi vzájemně provázaných prvků, mezi nimiž také je:

2) **učení se prostřednictvím praktických činností**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Neformální vzdělávání

- důrazem jak na individuální, tak na skupinové učení,
- celostním přístupem k rozvoji osobnosti, posilujícím aktivní občanství,

Skautskou výchovnou metodu tvoří systém osmi vzájemně provázaných prvků, mezi nimiž také je:

3) **týmová práce v malých skupinách (obvykle družinách) rozvíjející spolupráci, vůdčí schopnosti a odpovědnost za druhé**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Neformální vzdělávání

- důrazem jak na individuální, tak na skupinové učení,
- celostním přístupem k rozvoji osobnosti, posilujícím aktivní občanství,

Skautskou výchovnou metodu tvoří systém osmi vzájemně provázaných prvků, mezi nimiž také je:

4) **zájem a spoluúčast každého mladého člověka na jeho osobním rozvoji**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Neformální vzdělávání

- partnerstvím mezi vedoucím vzdělávacího procesu a jeho účastníky,
- přítomností facilitátora – „usnadňovače učení“, který účastníky provádí,

Skautskou výchovnou metodu tvoří systém osmi vzájemně provázaných prvků, mezi nimiž také je:

5) **podpora mladých lidí dospělými a vzájemná spolupráce**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Neformální vzdělávání

- celostním přístupem k rozvoji osobnosti, posilujícím aktivní občanství,

Skautskou výchovnou metodu tvoří systém osmi vzájemně provázaných prvků, mezi nimiž také je:

6) Aktivní **zapojování do společnosti**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Kompetence

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Kompetence

Skaut je veselé myslí

- Co se tím **rozumí**?
- Jaké **předpoklady** musí splňovat osobnost člověka, aby to dokázal?
- Jak se **pozná**, že tyto předpoklady splňuje?
- Jak v jednotlivých **věkových** stupních k tomu vést?

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Kompetence

Skaut je veselé myslí

=

Skaut si hvízdá i v nesnázích

(Robert Baden-Powell, zakladatel)

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Kompetence

Způsobilost dosahovat žádoucích výsledků
vhodnou kombinací

- znalostí (vím),
- dovedností (umím),
- postojů (chci) a
- schopností (dokážu)

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Klíčové kompetence

přenosný a univerzálně použitelný soubor
vědomostí, dovedností a postojů,
které potřebuje každý jedinec
pro své osobní naplnění a rozvoj,
pro zapojení se do společnosti
a úspěšnou zaměstnatelnost

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Klíčové kompetence

1. komunikace v mateřském jazyce,
2. komunikace v cizích jazycích,
3. matematická schopnost a základní schopnosti v oblasti vědy a technologií,
4. schopnost práce s digitálními technologiemi,

Klíčové kompetence

5. schopnost učit se,
6. sociální a občanské schopnosti,
7. smysl pro iniciativu a podnikavost,
8. smysl pro kulturní povědomí a vyjádření

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Klíčové kompetence

Klíčové kompetence podle OECD⁴

Práce

- Vytvářet projekty.
- Brát na sebe zodpovědnost.
- Přispívat k práci skupiny a společnosti.
- Organizovat svou vlastní práci.
- Projevovat solidaritu.
- Ovládat matematické a modelové nástroje.

Kooperace

- Být schopen spolupráce a práce v týmu.
- Činit rozhodnutí.
- Řešit konflikty.
- Posuzovat a hodnotit.
- Navazovat a udržovat kontakty.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Klíčové kompetence

Objevování

- Zvažovat různé zdroje dat.
- Radit se s lidmi ve svém okolí.
- Konzultovat s experty.
- Získávat informace.
- Vytvářet a pořádat dokumentaci.

Myšlení, uvažování

- Chápat kontinuitu minulosti a současnosti.
 - Nahlížet na aspekty rozvoje společnosti kriticky.
 - Být schopen se vyrovnávat s nejistotou a komplexností situací.
 - Účastnit se diskusí a vyjadřovat vlastní názor.
 - Vnímát politicky a ekonomicky kontext ve vzdělávacích a pracovních situacích.
 - Hodnotit sociální chování související se zdravím, spotřebou a prostředím.
 - Vážít si umění a literatury.
- Být schopen vzít v úvahu zkušenost.
 - Dávat věci do souvislosti a organizovat poznatky různého druhu.
 - Organizovat svůj učební proces.
 - Být schopen řešit problémy.
 - Být zodpovědný za své učení.

Učení

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Klíčové kompetence

Prizpůsobování se změnám

- Využívat informační a komunikační techniky.
- Být flexibilní při rychlých změnách.
- Nalézat nová řešení.
- Být houževnatý v případě obtíží.

Komunikace

- Rozumět a hovořit více jazyky.
- Být schopen číst a psát ve více jazycích.
- Být schopen mluvit na veřejnosti.
- Obhajovat a argumentovat vlastní názor.
- Poslouchat a brát v úvahu názory jiných lidí.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Kompetence

Kompetence	Měkké – efektivní komunikace, orientace v informacích, týmová spolupráce,....		Obecné
	Odborné	Odborné obecné (přenositelné, průřezové) – využívání PC při práci, hra na kytaru	
	Odborné specifické	Dovednosti – formulovat didaktické cíle s ohledem na specifické potřeby vzdělávání,...	
		Znalosti – pedagogické pojmy a pedagogické zásady, široké spektrum metod neformálního vzdělávání	

Měkké kompetence

- kompetence k efektivní komunikaci,
- kompetence ke kooperaci (spolupráci),
- kompetence k ovlivňování ostatních,
- kompetence k uspokojování clientských potřeb,
- kompetence k celoživotnímu učení,
- kompetence k aktivnímu přístupu,
- kompetence ke zvládnání zátěže,
- kompetence k podnikavosti,

Měkké kompetence

- kompetence k flexibilitě,
- kompetence k samostatnosti,
- kompetence k výkonnosti,
- kompetence k řešení problémů,
- kompetence k plánování a organizování práce,
- kompetence k objevování a orientaci v informacích,
- kompetence k vedení lidí (leadership)

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Měkké kompetence

Příklad - odstupňování

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Kompetence

K efektivní komunikaci

Tato kompetence představuje
schopnost aktivně komunikovat,
včetně schopnosti dobře prezentovat
a také schopnosti
dobře naslouchat a argumentovat.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Kompetence

K efektivní komunikaci

Díličí kompetence:

- srozumitelně sdělovat ostatním slovně i písemně,
- prezentační dovednosti, přízpůsobit sdělení, zaujmout posluchače,
- asertivní jednání – tj. vyjádřit i nesouhlas,
- sebereflexe.

Kompetence

K efektivní komunikaci

Úroveň 1

- formulování myšlenek, zejména v písemné, podobě, je pro něj obtížné,
- mívá problémy s nasloucháním
- informace předává ostatním pouze na vyžádání,
- jeho reakce na nečekané situace nelze předvídat.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Kompetence

K efektivní komunikaci

Úroveň 2

- v běžných situacích jasně a srozumitelně formuluje, své myšlenky jak v mluvené, tak písemné podobě,
- naslouchá ostatním bez větších zádrhelů,
- sdílí informace,
- reaguje přiměřeně na vzniklou situaci,
- jeho komunikace není vždy přesvědčivá.

Kompetence

K efektivní komunikaci

Úroveň 3

- jasně a srozumitelně formuluje své myšlenky jak v mluvené tak písemné podobě,
- naslouchá ostatním,
- reaguje asertivně na vzniklou situaci,
- dokáže svým projevem zaujmout ostatní,
- toleruje názory ostatních.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Kompetence

K efektivní komunikaci

Úroveň 4

- formulování myšlenek v písemné i ústní podobě je na velmi dobré úrovni,
- aktivně naslouchá ostatním,
- zdravé a přiměřené sebeprosazování je pro něj přirozené,
- dokáže prezentovat před skupinou,

Kompetence

K efektivní komunikaci

Úroveň 4

- dokáže komunikaci otevřít,
- vytváří takové prostředí, aby komunikovali i druzí,
- vítá a rozvíjí názory ostatních,
- dokáže vyvolat konstruktivní konflikt,
- vyžaduje zpětnou vazbu.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Kompetence

K efektivní komunikaci

Úroveň 5

- formulování myšlenek v písemné i ústní podobě je na výborné úrovni,
- praktikuje aktivní naslouchání bez výjimky za všech okolností,
- zdravé a přiměřené sebeprosazování je pro něj přirozené,
- dokáže prezentovat na velkém fóru a svým projevem dokáže druhé přesvědčit,

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Kompetence

K efektivní komunikaci

Úroveň 5

- dokáže od jiných získat jejich skutečné názory a pracovat s nimi,
- dokáže využívat konstruktivní konflikty,
- umí pracovat se zpětnou vazbou,
- komunikuje s jinými kulturami.

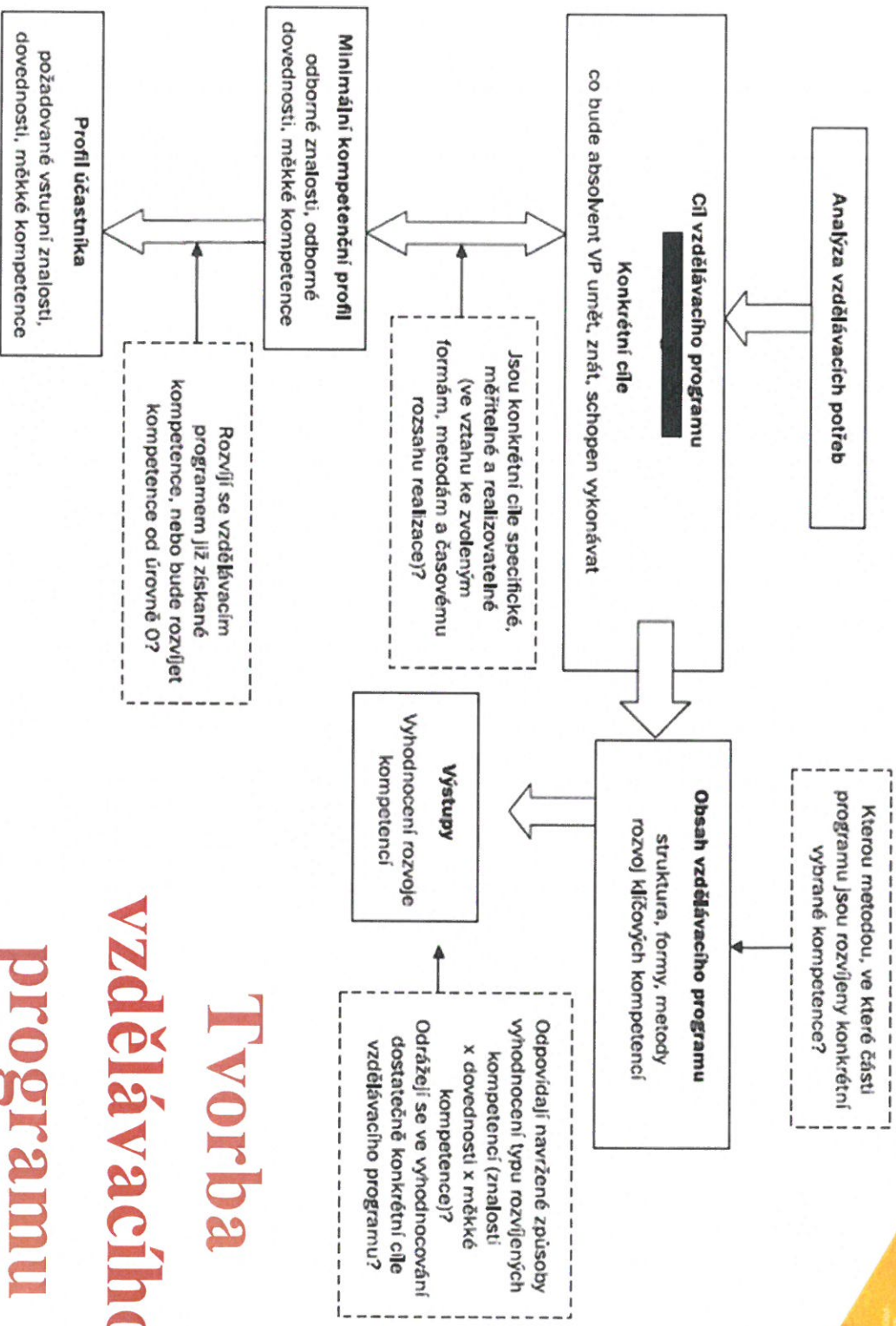

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Poznámky k motivaci

- Motivace rozhoduje (to víme všichni)
- Motivace vyrůstá z nitra (to je docela průšvih)
- Pokusy posílit motivaci vnějšími popudy – *stimulací* – mohou snadno skutečnou motivaci udusit
- Důsledek: Bodování? Odměny? Tresty?
- Cesta: Motivace vyrůstá z **postojů** a **vlastní zkušenosti**

Tvorba vzdělávacího programu

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Literatura

[Rozvoj kompetenci]

[školitel]

METODIKA

**KOMPETENCE
KVALITA
KVALIFIKACE
(SEBE)KONCEPCE**

PRO NEFORMÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Mgr. Daniela Havlíčková

EDITORKA

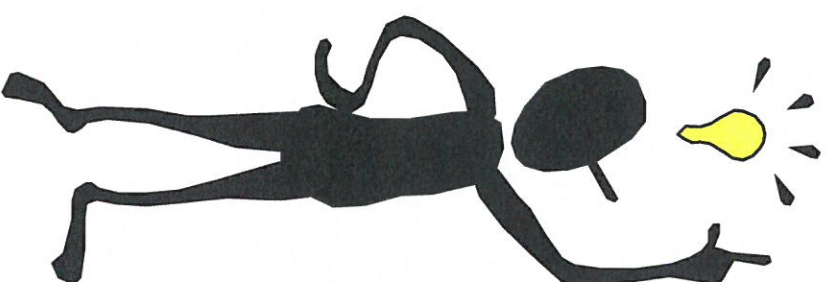

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

A teď' vzhůru do práce 😊

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY